

HLBINNÁ ABREAKTÍVNA PSYCHOTERAPIA - REGRESNÁ TERAPIA

Ide o odbornú psychologickú pomoc alebo ... ?

Prvotným motívom nášho záujmu o regresnú terapiu bolo nadšenie niektorých kolegov psychológov pre tento spôsob terapie pri práci s klientmi. Pri pátraní po bližších informáciách o regresnej terapii sme hľadali v rôznych zdrojoch: odborná literatúra uvedená v závere príspevku, časopisy, informácie z internetu (- 8 strán odkazov s približne 360 heslami) aj skúsenosti kolegyně z absolvovaného kurzu. Zistili sme, že regresné terapie sa v princípe zhodujú – má ísť o emočné uvoľnenie cez znovuprežitie traumy z minulosti (aj prenatalnej a minulých životov), líšia sa len v metóde a technikách ako k takémuto stavu môžu pod vplyvom terapeuta dospieť.

Napríklad nehypnotická regresná terapia podľa metódy Bryna Jameisona (USA) a J.E: Sigdella (CH), vychádzajúca z reinkarnačnej teórie, predstavuje podľa interných materiálov, ktoré dostávajú účastníci výcviku, „...*emočné uvoľnenie cez vrátenie do traumatickej situácie v našej minulosti (aj v prenatalnom období a minulých životoch)... prežitých ako určitý druh vedomého sna pričom sa nechávame viesť svojim vyšším Ja... Koniec terapie vnímame po 4-5 hodinách ako očisťujúci svetelný zážitok - Svetelný kúpeľ...od roku 1968 sa previedlo viac ako 50 000 vrátení do minulých životov bez použitia hypnózy a skúsenosti ukazujú, že na rozdiel od terapií s použitím hypnózy, je úplne bez nebezpečenstva*“. Výcvik trvá 2 x 3 dni, nevyžaduje sa odborné psychologické vzdelanie a absolvent sa považuje za vycvičeného terapeuta.

Hľadali sme ďalšie informácie o týchto autoroch aj regresnej terapii, ale nenašli sme ich v žiadnom z uvádzaných renomovaných psychoterapeutických prehľadov. Regresná terapia v nás preto vzbudila pochybnosti, ktoré nám potvrdilo okrem iného aj hodnotenie v „*Encyklopedii náboženských smér v České republice*“ v kapitole Hnutie nového veku – New Age: „*Diskutabilní a ve vědeckém světě neuzávanou variací sugestivní psychoterapie je reinkarnační terapie.*“ (15, str. 290).

Pri spracúvaní materiálov o regresnej terapii sme narazili aj na hlbinnú abreaktívnu terapiu inžiniera Dragomireckého, ktorá nás znepokojila pre svoju spätosť s dianetikou, ktorá je spájaná so Scientologickou cirkvou. Táto u nás neregistrovaná cirkev je v odbornej literatúre považovaná za manipulatívne spoločenstvo pôsobiace v mnohých štátoch, ktoré usiluje o vplyv v politickom aj ekonomickom živote.

Kto je autor hlbinej abreaktívnej terapie Ing. Andrej Dragomirecký?

Podľa www.spaceinfo.cz sa narodil v roku 1932, žije v Prahe a prednáša na katedre psychológie ČVUT. Na webovskej stránke ČVUT Praha takéto meno nebolo v zoznamoch zamestnancov ani Iných osôb. Je v kolonke povinne voliteľný humanitný predmet psychológia (ďalšia možnosť filozofia a história) pod kódom K 316: A.Dragomirecký - Informační teorie psychiky. Žiadne iné pôsobenie, publikácie v rámci ČVUT – prednášky, výskumné správy, state v zborníkoch prípadne články v periodikách nie sú uvedené.

Je zakladateľom občianskeho združenia *Česko-slovenská společnost pro hlubinnou abreaktivní terapii a Společnosti aplikované filozofie* so sídlom v Prahe na tej istej adrese, ktorú si uvádza ako svoju kontaktnú adresu. Cieľom Spoločnosti aplikované filozofie je odborná výchova auditorov, propagácia myšlienok obsiahnutých v dielach Lafayettea Ronalda Hubbarda – práve tento pán je zakladateľom Scientologickej cirkvi a autorom Dianetiky, čo je odbornou verejnosťou neuznaná "moderná veda o duševnom zdraví."

Inžinier Andrej Dragomirecký (niekde uvádzaný aj ako Dragomireckij) napísal dve publikácie s psychologickou tematikou:

1. *Hlubinná abreaktivní psychoterapie - základy teorie a praxe*. Stratos, Praha 1992 v ktorej uvádza ako použitú literatúru výhradne svoju vlastnú knihu „Informační teorie psychiky“ (bez udania vydavateľstva a roku vydania) a 6 kníh L.Rona Hubbarda.

2. Knihu *Informační teorie psychiky* vyšla tiež vo vydavateľstve Stratos v roku 1994.

Najprv autor vydal svoju psychoterapiu, ktorá podľa jeho slov: „*vychádza z teoretických predpokladov obsiahnutých v knihe Informační teorie psychiky*“, a následne až dva roky potom uvedenú teóriu.

Organizuje pravidelne 3 – 7 dňové kurzy v rámci Spoločnosti aplikovanej filozofie. Najnovšie uvádzaná cena je 4000,- Kč za týždenný základný kurz. Cena niekoľkohodinového regrešu je okolo 1000,-Kč.

Sám autor varuje psychológov aby hlbinej abreaktívnej psychoterapii (HAP) nepripisovali svoje doterajšie odborné psychologické poznatky - túto chybu podľa neho nerobia laici, preto ich to predurčuje k väčšiemu úspechu ako „terapeutov“. Zaujímalo nás preto, kto tieto kurzy absolvoval a kto robí túto „terapiu“. Na www.volny.cz/jahelka je uvedených 79 mien terapeutov HAP (z toho 19 s vysokoškolským vzdelaním s titulom Mgr., PhDr., MUDr., Ing.) a viacerí z nich inklinujú k ďalším sporným liečiteľským metódam napr. kineziológia, reiki, astrológia, atp. Dá sa teda opäť konštatovať, že vysokoškolské vzdelanie nie je ochranným faktorom pred pôsobením rôznych vedecky neoverených, sporných teórií a liečiteľských praktík.

Čo je hlbinná abreaktívna terapia (HAP)?

Vo svojej knihe *Hlubinná abreaktivní psychoterapie - základy teorie a praxe* (2, str.5) pán inžinier Dragomirecký uvádza, že celá terapia má s určitými odchylkami pôvod v dianetike a jej teórii. S psychoanalýzou má spoločné len to, že považuje za príčinu mnohých problémov traumy prežité v minulosti. HAP má svoje zľudovelé názvy: „*regres, návraty, škola detekce, auditing na dálku a odvádění přivtělených duší*“ (duše, ktoré momentálne nemajú svoje hmotné telo).

Len stručne pripomenieme, že autorom *Dianetiky – modernej vedy o duševnom zdraví* je Lafayette Ronald Hubbard (1911-1986), zakladateľ Scientologickej cirkvi. Vydaná bola v roku 1950 a na jej základe vznikali dianetické centrá, v ktorých sa auditori (terapeuti väčšinou bez psychologického vzdelania) venujú auditingu. To sú terapeutické sedenia, kde dostanú klienta do mierne hypnotického stavu a nútia ich špeciálnymi príkazmi opakovane prežívať svoje negatívne zážitky aj z prenatálneho života. Auditovaný človek drží v rukách detektor lži tzv. E-meter a všetky jeho zážitky sú podrobne zaznamenávané a archivované. Cieľom je zbaviť sa takto všetkých zábran mysle, negatívnych emócií a stať sa tzv. clearom. Na podobných princípoch je postavená aj HAP.

Citujeme z horeuvedenej publikácie (2, str. 10): „...*praxe HAP nasvědčuje tomu, že člověk prožívá ne jeden, ale mnoho životů za sebou tak, jak o tom hovoří některé východní duchovní nauky, které reinkarnaci pokládají za něco samozřejmého. Podobně se vyjadřovala i křesťanská bible ještě předtím, než na přání císaře Justiniána a ve spolupráci s papežem Vigiliem byly asi v roce 555 po Kr. informace o reinkarnaci odstraněny.*“

Pri tomto tvrdení sa chceme pristaviť, pretože sa nám zdalo zavádzajúce z niekoľkých dôvodov, ktoré sme konzultovali s teologicky vzdelanými ľuďmi:

1. Existujú len opisy biblických textov, ale v starších rukopisoch ako z roku 555 n.l. neexistujú zmienky o reinkarnácii.
2. O zásadných biblických náukách rozhodovali koncily a nie jednotlivci – ani cisár a pápež nemohli zasahovať do prepisu textu – a neexistuje historicky overená zmienka o tom, že by nejaký koncil menil text Biblie.

3. Usudzujeme, že tvrdenie pána Dragomireckého by mohla byť skomolenina toho, že na Konštantinopolskom koncile, ktorý začal roku 553 n.l. a zvolal ho cisár Justinián sa diskutovalo o Origenovom učení. Bol to kresťanský učenec, 3.st.n.l., ktorý vyrástol na Platónskej filozofii a veril v preexistenciu duše v zmysle inkarnácie do tela, ale v žiadnom prípade nešlo o opakovanú reinkarnáciu. Koncil odsúdil v 12 bodoch niektoré časti Origenovho učenia. Nešlo teda o reinkarnáciu a už vôbec nešlo o zmenu biblického textu.

Považujeme preto citované tvrdenie za pseudoargument, ktorý vzbudzuje dojem, že HAP má vlastne kresťanský prazáklad, resp. že reinkarnácia bola súčasťou kresťanstva. Zároveň si dovoľíme podotknúť, že od autora tak závažného tvrdenia by bolo seriózne, aby presne citoval pôvodné znenie odstráneného textu o reinkarnácii z Biblie a uviedol prameň odkiaľ túto informáciu čerpal – v tejto podobe nemá jeho tvrdenie žiadnu výpovednú hodnovernosť.

Kde je hlbinná abreaktívna terapia účinná?

Na www.volny.cz/psychoservis, ktorá je celá venovaná HAP, Ing. Dragomirecký uvádza, že je údajne účinná všade tam, kde je príčinou trauma prežitá v minulosti – „*neurotické a psychosomatické obtíže, psychózy, deprese, pocity bezmocnosti, vzťahové problémy, stres, fobie, bolesti, alkoholizmus, toxikománie, sexuální deviace.*“ Podmienkou úspešnosti liečenia je dobre pripravený auditor, ktorý má zvládnuté vyššie stupne výcviku.

Neodpustíme si jednu krátku poznámku: rôzne šarlatánske metódy sa vyznačujú práve tvrdením, že sú všemocné a môžu vyliečiť všetko, zatiaľ čo jednotlivé odbory klasickej medicíny aj psychológie sa snažia presne diagnostikovať, nájsť príčinu ochorenia a následne špecifikovať čo najúčinnnejšie terapeutické metódy so zameraním na konkrétny problém.

Za nevhodné považuje „*použití HAP u matek ve vyšším stupni tehotenství, protože by to mohlo nějakým způsobem nevhodně působit na plod ...není jisté, že u dítěte by došlo k abreakci právě tak, jako u matky.*“

Za zbytočné považuje „*aplikace HAP u lidí pod silným vlivem farmak, drog, alkoholu, a pod. Zvláště negativně působí psychofarmaka, léky proti bolesti a nespavosti.....je s nimi možné jít do minulosti, ale nemusí dojít k abreakci.....doba působení léků je z hlediska možnosti navození dobré abreakce mnohem delší než jak se může jevit při běžném užívání....Je potřeba z hlediska HAP přestat brát lék na mnohem delší dobu - mohou to být docela dobře řádově měsíce.*“

Čo k tomuto dodať? To znamená, že v počiatočoch tehotenstva môže byť žena aj dieťa vystavené bez ohrozenia tak silnému emočnému zážitku akým nesporne abreakcia je? Uvedomuje si pán inžinier, že zúfalému depresívnemu pacientovi, človekovi s fóbiami alebo s psychózou takto nepriamo odporúča vysadiť lieky, ak sa chce vyliečiť jeho „terapiou“? Vie, že takéto náhle prerušenie liečby psychofarmakami môže spôsobiť relaps ochorenia?

Keď sa psychofarmaká pri zlepšení ochorenia vysadzujú tak vždy pomaly, postupne, pod kontrolou lekára aj vtedy, keď sa súbežne využíva psychoterapia či už individuálna alebo skupinová!

Žiadne štatistické údaje o úspešnosti terapie pán Dragomirecký nikde neuvádza ani na požiadanie neposkytuje.

Ako prebiehajú výcviky v HAP?

Celkove má HAP 8 kvalifikačných stupňov. Nadväzujú na seba so zvyšujúcim sa počtom hodín, ktoré má auditor naauditované na sebe aj na inej osobe. Základný stupeň = 500

hodín audit iných osôb + 300 hodín auditing od iného auditora ako práca na sebe. V ďalších stupňoch sa počet hodín zvyšuje (800 + 500 a stále viac) až môže auditor pracovať v 3. stupni s prevtelenými dušami t.j. dušami, ktoré nemajú momentálne svoje hmotné telo a môže sa začať učiť auditovať na diaľku. Až keď zvládne 5. stupeň môže sa dozvedieť ďalšie požiadavky na postup do vyšších stupňov a pred komisiou ich musí splniť, aby sa mohol stať dočasne Učiteľom a Starším Učiteľom.

Pre postup do ďalšieho kvalifikačného stupňa je potrebné urobiť skúšky, ktoré pozostávajú vždy z teórie (základný stupeň = 160 otázok teórie a praxe), treba predložiť záznamy zo všetkých auditingov a predviesť jeho praktickú ukážku.

Na prvý pohľad sa zdá, že ide o veľmi precízne prepracovaný dlhodobý systém prípravy na „terapeutickú“ dráhu. Dajme si však informácie do širšieho kontextu:

1. Lektor výcvikov Ing. Dragomirecký nemá ucelené akademické psychologické vzdelanie a učí "psychologickú" teóriu a "psychoterapeutickú" prax.

2. Od účastníkov abreaktívnych psychoterapeutických výcvikov sa nevyžaduje žiadne psychologické vzdelanie, ktoré je nutnou podmienkou každej serióznej psychoterapeutickej prípravy a psychoterapeutickej praxe.

3. Pokiaľ dobre počítame, tak po 5. stupni má človek, pripravujúci sa na dráhu hlbinného abreaktívneho terapeuta, zrealizovaných minimálne **4300 hodín praxe** s klientmi (180 dní a nocí) + **2300 hodín práca na sebe** čo znamená, že sám je auditovaný niekým iným celých 95 dní.

Podľa toho, čo vieme o dianetike, auditovaní, psychickej manipulácii a kontrole myslenia sa domnievame, že po takomto počte hodín cieleného auditingu človek nezostane bez dopadu na zmenu myslenia aj celej osobnosti. Predpokladáme riziko toho, že človek takto postupne stráca svoju pôvodnú identitu, ktorá sa mení bez toho, aby si to uvedomoval. Podľa nášho názoru to v tomto prípade môže hraničiť až s identitou kultovou ako ju poznáme z manipulatívnych spoločenstiev.

Na www.volny.cz/jhavelka sme sa stretli s tým, že sám žiak Ing. Dragomireckého, ktorý je u neho vo výcviku 5 rokov, zaraďuje k regresným terapeutom ešte PhDr. Foučkovú aj Dianetikov, o ktorých hovorí: „*jsou pevně organizovanou společností chovající se poněkud jako sekta. Terapie v jejich podání ovšem slouží možná i k záměrnému vyvolání závislosti.*“

My len doplníme, že závislosť v podobnej situácii (veď sám autor uvádza spojitosť s dianetikou aj auditingom) sa môže vyvolať aj nezámerne, teda bez priameho úmyslu auditora manipulovať a vyvolávať závislosť.

Isteže, aj niektoré klasické terapeutické výcviky trvajú roky - napríklad v rámci SUR (600-900 hodín), systemická terapia, logoterapia, atď. a absolventi získajú certifikát. Rozdiel je prinajmenšom v tom, že výcviky sú zamerané na istý okruh vymedzených problémov (závislosti, rodinná terapia, neurózy, atp.) a sú vedené aspoň dvomi psychologicky vzdelanými odborníkmi v danom type terapie aj preto, aby si vzájomne poskytovali spätnú väzbu a minimalizovali tak možné negatívne vplyvy.

Z čoho hlbinná abreaktívna psychoterapia vychádza? Aké sú jej teoretické základy?

Ako sme už uviedli HAP vychádza z dianetiky L.R. Hubbarda a z Informačnej teórie psychiky, ktorej je Ing. Dragomirecký tiež autorom.

Všimli sme si na www.volny.cz/psychoservis, že v kapitole Teorie – Informační teorie psychiky nie je uvedené nič viac na 13 stranách textu len zase vety opakované odslova doslova z publikácie *Hlubinná abreaktivní psychoterapie* (2, str.8-18) s veľmi nepatrnými zmenami.

Ako autor informačnej teórie psychiky hrdo vyhlasuje, jeho psychologická teória osobnosti je postavená axiomatically na jednoznačne definovaných pojmoch.

Podľa slovníka (6) je axióma tvrdenie, ktoré v danej teórii nedokazujeme, prijímame ho ako východiskové a pomocou dôkazov z neho odvodzujeme ďalšie tvrdenia teórie.

Na 123 stranách textu v knihe formátu A5 „*Informační teorie psychiky*“ je 97 definícií, 8 grafov, 27 vzorcov a 7 matematických viet, ktoré autor označuje ako hypotézy alebo závery. Vyslovuje v nich predpoklady vo forme matematických viet a vzápätí sa pokúša podľa vlastných slov *ukázat* pravdivosť daného tvrdenia. Vysvetľuje jedno tvrdenie predchádzajúcim alebo nasledujúcim, pojem definuje ďalšou novu definíciou alebo sa odvoláva na slovník v závere.

Príklad definície (3, str. 26): „*Informační kanál je cesta, po které jsou informace přenášeny. Jedním informačním kanálem lze přenášet více informací současně.*“

Aké dôkazy nám táto definícia dáva o svojej hodnovernosti, pravdivosti a platnosti? Žiadne. Aká cesta, aký kanál, kadiaľ vedie, ako a čo ich prenáša, keď v celej teórii o tom nie je zmienka a mozog aj neurológiu ignoruje rovnako ako všetky ostatné teoretické a praktické psychologické poznatky a fakty. A v podobnom duchu sa nesie celá teória napriek tomu, že je vyjadrená číslami, grafmi a vzorcami.

Autor zrejme za objektívny dôkaz považuje v knihe uvádzané príklady zo svojej „praxe“, ktoré sú však postavené výhradne na subjektívnych výpovediach ľudí, ktorých pán inžinier liečil. Tieto tvrdenia však nemajú podobu preukázaných objektívnych faktov, pretože subjektívne výpovede osôb sú tu pokladané za výpoveď o realite – pritom možno ide len o ilúzie, fantázie prípadne halucinácie. Môže ísť aj o syndróm falošnej pamäte, prejavujúci sa u klienta keď pod vplyvom hypnózy resp. hlbkej relaxácie je schopný produkovať akékoľvek zážitky, ktoré považuje za skutočné (15, str.291).

Možno autorovi ani nič iné nezostávalo ako postaviť celú svoju informačnú teóriu psychiky na tvrdeniach, ktoré sa nedokazujú, pretože sú nedokázateľné. My však vidíme problém výhradne axiomatically stavaných teórií v riziku, že pokiaľ je základná premisa chybná, tak je chybná celá teória.

V diskusii s psychológom docentom Vybíralom <http://psychologie.studovna.cz> sa odvoláva pán Dragomirecký pri dokazovaní pravdivosti svojej teórie a terapie aj na nové poznatky fyziky a odporúča: „, ...: přečíst si něco o torzních polích, se kterými přišli akademici Aksimov a Šipov asi v r. 1996 na jedné konferenci Ruské akademie věd. Na internetu to můžete najít pod hesly “Torsion Fields““

Konzultovali sme túto otázku s renomovanými astrofyzikmi RNDr. Jiřím Grygarom, CSc. z Centra časticové fyziky Fyzikálního ústavu Akademie věd v Prahe a RNDr. Igorom Kapišinským, CSc. z Astronomického ústavu SAV v Bratislave – obaja nezávisle na sebe spochybnili odvolávanie sa na tieto teórie.

Citujeme hodnotenie pána Grygara: „*Pod heslem Torsion Fields jsem našel velkou řadu odkazů, které lze rozdělit na dvě části. Na jedné straně jsou práce klasiků soudobé fyziky, počínaje A.Einsteinem a A. D. Fokkerem přes R. Feynmana a J. Wheelera až po A. Sacharova a J. Zeldoviče, jež byly publikovány v prestižních vědeckých časopisech, ale týkají se fyzikálních polí v rámci obecné teorie relativity, čili to s nějakou torsi polí vůbec nesouvisí*

Druhá část odkazů se týká téměř výlučně ruských prací, které nebyli publikovány v solidních mezinárodních časopisech s recenzním řízením, ale v obskurních ruských sbornících pouze v ruštině, včetně té vychvalované studie A. Akimova a G. Šipova z r. 1996. V internetových seznamech je to uvedeno pod společným záhlavím „weird science“, což se dá přeložit jako „pavěda“. Za této situace vyvozovat cokoli z tak pochybných studií je jednoduše naprostá stráta času. Rafinovanost zmíněných autorů spočívá pouze v tom, že předstírají, že jejich práce rozvíjejí myšlenky zakladatelů moderní fyziky. Čímž se snaží dodat svým vývodům větší váhu, ale to je marná snaha. Pokud nebudou své práce publikovat v solidních mezinárodních časopisech, tak jde pouze o jejich výstředního koníčka, jenž nikoho z odborníků zajímat nebude. Naprosto sdílím stanovisko I. Kapišinského; tyto úvahy

zmíněných „odborníků“ porušují všechna pravidla, jimiž se má řídit kritická vědecká diskuse.

Niekoľko poznámok ku jazyku preštudovaných materiálov o HAP a ITP

Keďže jazyk je prostriedkom myslenia zaujímala nás aj jazyková stránka tejto teórie a terapie. Predkladáme niekoľko zvláštností:

- v pojmosloví HAP a ITP sa objavuje odborná psychologická terminológia bežne používaná vo svojom pôvodnom zmysle slova, ale súbežne aj zaužívaná odborná psychologická terminológia, ktorej je pripisovaný úplne nový zmysel a význam;
- príklad definície Dragomirecký: „*Psychika je konečný automat s definovaným cieľom činnosti.*“ (3, str. 24);
- príklad bežne používanej a akceptovanej definície psychiky: „*je to systémová vlastnosť vysoko organizovanej hmoty, ktorá spočíva v tom, že subjekt odráža objektívny svet...*“ (10, str. 162);
- mnohé nové výrazy HAP sú prevzaté z Dianetiky - tá má asi 3000 jazykových novotvarov (je to jeden zo spôsobov manipulácie myslenia v SC) *clear, preclear, audit, ARC = afinita, realita, dynamik, restimulácia engramov, korektívna udalosť ...*, ktoré sú vysvetľované bežne používanými psychologickými termínmi;
- citujeme: „*Auditor = slovo odvodené od latinského audio - slyšet. V rámci HAP je tak nazývan psychoterapeut, čímž se naznačuje, že jeho úkolem není klientovi jeho zážitky nějak vykládat, vysvětlovat. jeho úkolem je jen naslouchat a vést.*“ (2, str.36);
- v „Informačnej teórii psychiky“ (3, str. 126), je na konci knihy ako príloha uvedený slovník z knihy M. Mazura: *Kvantitativní teorie informace*, na ktorý sa pri definovaní svojich pojmov ITP autor odvoláva. V tomto slovníku je vysvetlených 13 pojmov z toho v šiestich z nich je v definícii využitie slova asociácia. Autor nás však zároveň dôrazne upozorňuje a varuje: „*Pozor! Výraz asociace má u Mazura jiný význam než jak je definován v textu, týkajícím se psychiky.*“

A pritom na jednoznačnosti a vedecky definovanej terminológii autorovi osobitne záleží, ako sme sa dočítali v úvode jeho teórie. Chceme v tejto súvislosti upozorniť na to, že nadmerné používanie jazykových novotvarov (nemáme na mysli nové slová vznikajúce ako prirodzené zmeny v dôsledku spoločenského vývoja), nejednoznačnosť pojmov, zjednodušené pravdy, polopravdy a neustále opakovanie tých istých fráz – to všetko sú bežne používané manipulatívne prostriedky zamerané konkrétne na zmenu a kontrolu myslenia.

Niekoľko poznámok na záver

Regresnú terapiu, hlbinnú abreaktívnu psychoterapiu, dianetiku, Hubbarda ani nič podobné sme nenašli v žiadnom dostupnom prehľade psychoterapeutických systémov, ani medzi citovanou literatúrou ani v mennom registri (Prochaska 1996; Kratochvíl 1970, 1976, 1987; Knobloch 1999). Predpokladáme, keďže svoju „*Dianetiku*“ Hubbard publikoval v roku 1950, že by bola v týchto prehľadoch uvedená, keby bola odborne podložená a psychologicky profesionálna. Títo renomovaní autori by sa o nej vo svojich prehľadoch psychoterapeutických systémov zmienili rovnako ako o Dragomireckého HAP, publikovanej v roku 1992. Ani v kapitolách o abreakcii nie je žiadna poznámka o týchto pánoch a ich abreaktívnej terapii. Pravdepodobne nie je náhoda, že Hubbard zvolil pri svojej Dianetike (1950) terapeutický postup podobný abreakcii, ktorá bola v období počas 1. aj 2. svetovej vojny veľmi módna a populárna ako zdanlivo rýchla a účinná liečba vojnových neuróz. Zrejme nie je náhoda ani to, že kniha „*Dianetika – moderná veda o duševnom zdraví*“ bola v čase svojho prvého vydania bestsellerom, ale odborníkmi kritizovaná a verejne odmietnutá ako nevedecká.

Knobloch (7, str.160) hodnotí napríklad abreakciu samu o sebe ako neúčinnú, pokiaľ nevedie ku kognitívnej reštrukturalizácii. A o takom niečom Hubbard ani pán inžinier Dragomirecký absolútne neuvažujú.

Zdeněk Vojtíšek (14, str.111) regresnú (návratovú) terapiu charakterizuje ako vedenie klientov v stave hypnotického tranzu späť po časovej stope. Vybavované zážitky sú interpretované ako prenatalne alebo z minulých životov (preto sa označuje aj ako reinkarnačná terapia). Vierohodnosť zážitkov je pre klienta nespochybniteľná, otázna je však ich interpretácia. Zaraďuje ju do oblasti alternatívnej psychológie spolu napríklad s transpersonálnou psychológiou a holotropným dýchaním Grofa, so zážitkami blízko smrti Moodyho, Silvovou metódou, metódou Jednotného mozgu a kineziológov.

Uvádza aj mená niektorých regresných terapeutov: dr. Foučková, dr. Říhová, liečiteľ Jozef Rudolf a Ing. Dragomireckij. Na Slovensku je považovaný za regresného terapeuta napríklad Ing. Patrik Bálint z Martina - priamy žiak Dragomireckého a Michelle Zavarská.

V novšej encyklopédii (15, str. 290) zaraďuje túto terapiu do Hnutia Nového veku (New Age) medzi psychoterapeutické postupy s náboženským presahom ako reinkarnačné terapie, ktoré sú diskutabilné a vo vedeckom svete neuznávané.

Podotýkame, že všetky spomenuté alternatívy sú vo vedeckej publikácii kolektívu autorov pod vedením **Profesora Dr.Sc. Jiřího Heřta: Alternatívni medicína – možnosti a rizika** hodnotené zatiaľ ako sporné, vedecky neoverené a nie je dokázané ich objektívne pôsobenie. Sú založené buď na placebo efekte alebo subjektívnom zhodnotení zlepšenia vlastného stavu klienta, prípadne na spontánnom uzdravení (4, str. 91-101, 170-174).

Na základe uvedených faktov si dovoľujeme tvrdiť, že pán Dragomirecký sa len snaží o vzbudenie dojmu psychologickosti, keď používa psychologické pojmy, pretože jeho teórii ani liečebnej metóde neprináležia. Takto však môže zavádzať nielen laickú verejnosť ale aj odborníkov k mylnému postoj.

Chceli sme v našom príspevku podať kritický obraz o regresnej „psychoterapii“ a upozorniť na možné riziká kolegov psychológov ale aj iných odborníkov a širokú verejnosť. Na základe uvedených faktov **nemôžeme odporúčať** žiadny z týchto spôsobov terapie, pretože ich považujeme za príliš riskantné, s veľmi sporným efektom na skutočné vyriešenie problémov klientov a obávame sa negatívneho dopadu na ich psychické zdravie.

Pramene z ktorých sme čerpali informácie:

1. Dingir - časopis o súčasnej náboženskej scéne 4/2000.
2. Dragomirecký, Andrej: Hlubinná abreaktivní psychoterapie - základy teorie a praxe. Stratos - Společnost aplikované filozofie, Praha 1992.
3. Dragomirecký, Andrej: Informační teorie psychiky. Stratos, Praha 1994.
4. Heřt, J. DrSc a kol.: Alternatívni medicína – možnosti a rizika. Grada, Praha 1995.
5. Hubbard, L.R.: Dianetika - moderní věda o duševním zdraví. Návrat, Brno 1997. (prvé vydanie anglický originál 1950)
6. Kiczko, Ladislav a kolektív: Slovník společenských věd. SPN, Bratislava 1997.
7. Knobloch, F.- Knoblochová, J.: Integrovaná psychoterapie v akci. Grada, Praha 1999.
8. Kratochvíl, S.: Základy psychoterapie. Portál, Praha 1997.
9. Levin, P.A.- Fredericková, A.: Prebúdzanie tigra - liečenie traumy. Pro Familia, Humenné 2002.
10. Nakonečný, Milan: Lexikon psychologie. Vodnář, Praha 1995.
11. Prochaska, J.O.- Norcross, J.C.: Psychoterapeutické systémy - průřez teoriemi. Grada Publishing, Praha 1999. (prvé vydanie 1996).
12. Psychologie dnes 1/2004/10. roč.:Hlubinná abreaktivní psychoterapie: ano, či ne?

13. Růžička, Jiří: Auditing v dianetice. In: Konfrontace - časopis pro psychoterapii a Nová přítomnost 5/19998.
14. Vojtíšek, Zdeněk: Netradiční náboženství u nás. Dingir, Praha 1998
15. Vojtíšek, Zdeněk: Encyklopedie náboženských směrů v České republice – náboženství, cirkve, sekty, duchovní společenství. Portál, Praha 2004
16. Yalom Irvin: Teorie a praxe skupinové psychoterapie. Konfrontace, Hradec Králové 1999.
17. http://www.putnici.sk/newsread_print.php
18. http://www.volny.cz/jhavelka/ap_.html
19. http://pes.internet.cz/veda/clanky/32574_44_0_0.html
20. <http://www.spaceinfo.cz/index.php>
21. <http://www.energy.sk>
22. <http://www.regresnaterapia.sk>
23. <http://www.volny.cz/psychoservis>
24. <http://psychologie.studovna.cz/scripts/detail.asp>

Spracovala: Mgr. Ivana Škodová, CPPS – PDZ Banská Bystrica, september 2003 - 25.5.2004
predsedkyňa o.z. INTEGRA - Centrum prevencie v oblasti siekt